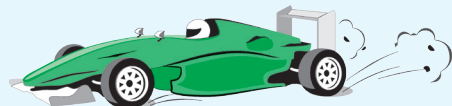

3 ДНЕМ ПАМ'ЯТІ ТА ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 5 (1737)
8 травня 2025 р., четвер

О ВІКОПОМНА ДАТА

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Восьмого травня Україна відзначає визначну дату – День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, вшановуючи усіх загиблих у 1939–1945 роках.

У цей день ми віддаємо належне кожному, хто боровся з нацизмом, а також пошановуємо пам'ять мирних цивільних людей, які загинули чи постраждали від бойових дій.

Ми пам'ятаємо великі втрати Другої світової і згадуємо тих, хто віддав життя за рідну землю на всіх фронтах тієї війни.

Вічна і світла пам'ять усім загиблим воїнам і мирним українцям!

Відзначаючи цього року 80-ті роковини закінчення Другої світової війни і День пам'яті та перемоги над нацизмом, ми віддаємо данину пам'яті та поваги українцям, які боролися з нацизмом, а також усім жертвам тієї шестирічної війни.

Проте ця вікопомна дата сприймається українцями дуже боляче, адже четвертий рік поспіль ми відзначаємо її в умовах повномасштабної війни.

Відаючи належну шану героям, які поклали життя у Другій світовій війні, укліно даємо воїнам, які зараз борються за волю, свободу і незалежність України та щоденно молимося за їхнє життя і нашу Перемогу.

Захищаючи свою землю, мову і національну гідність, усі ми наближаємо пе-

ремогу українського народу над ворогом, адже чітко усвідомлюємо, що наше єднання – це запорука успіху нашої держави.

Шановні колеги і друзі!

У цей пам'ятний день зичу всім нам миру і єдності, щастя і свободи, злагоди і благополуччя кожній родині!

Нехай якнайшвидше настане бажаний мир!

Слава Україні!

Віктор БОГОМОЛОВ,
ректор ХНАДУ, професор

ЖИВИ, УКРАЇНО!

*Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!
Шуми, Україно, як рідні ліси,
Як вітер в широкому полі.*

*До суду тебе не скують ланцюги,
І руки не скрутують ворожі:
Стоять твої вірні сини навкруги
З шаблями в руках на сторожі.*

*Стоять, присягають тобі на шаблях
І жити, і вмерти з тобою,
І прапори рідні в кривавих боях
Ніколи не вкрити ганьбою!*

Олександр Олесь

СХИЛИСЯ НАД МОГИЛАМИ СОЛДАТІВ

*За Батьківщину у боях вмирили
Однаково – дорослі і малі...
За довгі роки ще не розищукали
Усіх могил солдатських на землі.*

*Розкидані вони у чистім полі,
Десь при дорозі, у розмай-траві...
Могил отих не обминай ніколи:
Поховані у них – для нас живі!*

*Там сплять навечно воїни-солдати,
Чийсь батьки, чийсь брати й сини,
Їм не судилось весен зустрічати,
Тих, що зустрінеш ти після війни.*

*Там сплять твої ровесники-орлята:
Тепер уже були б із них орли!
Схилися ж над могилами солдатів,
Що у боях за тебе полягли.*

Марія ПОЗНАНСЬКА

О ДО ДНЯ НАУКИ

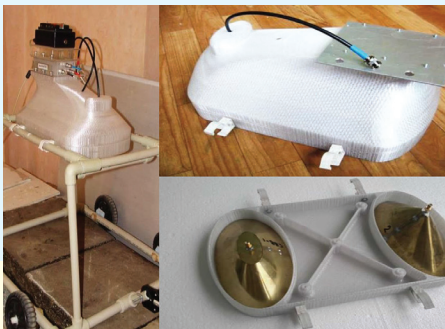
НАУКОВІ ЗДОБУТКИ – ДЛЯ УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО ХНАДУ

Армування монолітної плити

Руйнування тротуару на шляхопроводі
на 23 км а/д Мерефа-Павлоград

Посилення балок

Розроблення георадарного обладнання
для діагностики автомобільних дорігЦентр галузевих технологій є практичним
майданчиком для реалізації партнерських
проектів у співпраці університету
зі стейкхолдерамиДослідний автомобіль
з пневмодвигуном

Щороку у третю суботу травня в Україні відзначається День науки, що нині є основним чинником економічного зростання держави, орієнтованим на добробут людини.

У сучасному світі наука – основа для розв'язання глобальних проблем суспільства. Тому в умовах воєнного часу нам особливо важливо розуміти, чому професійне свято науковців і працівників цієї галузі є вкрай значущим.

Незважаючи на воєнний стан, наші науковці продовжують наполегливо працювати, наближаючи перемогу України і покращення економіки. Наукова спільнота нашого університету робить вагомий внесок у справу миру та процвітання через наукові дослідження, розробки і міжнародну співпрацю. Сьогодні дієздатний колектив ХНАДУ самовіддано працює для подальшого розвитку та удосконалення альма-матер. Підтвердженням цього є зовнішня оцінка результатів нашої плідної роботи. Значні досягнення учених у навчальній, науковій, винахідницькій та міжнародній діяльності за останні роки забезпечили університету достойне місце серед ЗВО України.

Через суттєве скорочення фінансування у 2024 р. за бюджетною програмою 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» (загальний фонд), усі ми активно шукали альтернативні механізми фінансування наукових досліджень шляхом розширення участі у грантовій діяльності.

На основі інформації з відкритих джерел, зокрема, даних інформаційної системи EC CORDIS (Community Research and Development Information Service), платформи EACEA Projects Results, Міністерства освіти і науки України та Національного фонду досліджень України – Центр міжнародних проектів «Євроосвіта» сформував рейтинг ефективності участі українських ЗВО у міжнародних і національних конкурсах наукових проектів у 2024 р. Оцінювання проводилося за шістьма номінаціями таких конкурсів: Horizon Europe, Erasmus+KA2, НФДУ, за державним замовленням, проєктів молодих учених, а також білатеральних проєктів. ХНАДУ став переможцем у одній номінації. У конкурсі «Наука для зміцнення обороноздатності України», що був проведений Національним фондом досліджень України, отримано грантову підтримку на виконання теми «Розроблення комплексу методів і засобів георадарної діагностики для оцінювання надійності об'єктів критичної транспортної інфраструктури» (наук. кер. проф. А.Г. Батракова, кафедра проектування доріг, геодезії і землеустрою). Виконаний у 2024 р. обсяг робіт склав 513,1 тис. грн, обсяг фінансування на 2025 р. складає 1170 тис. грн. Але така кількість грантів та обсяги їх фінансування для університету на сьогодні недостатні. Для збільшення обсягів фінансування досліджень у 2026 р. вже зараз науковцям усіх факультетів вкрай необхідно

активніше долучатися до участі у конкурсах дослідницьких проєктів усіх рівнів й особливо міжнародних.

Упродовж останніх років публікаційна активність науково-педагогічних і наукових працівників є однією з найважливіших складових при формуванні міжнародних та національних академічних рейтингів університетів і наукових установ. Сьогодні наукова публікаційна активність учених також є важливим критерієм як для оцінювання ефективності наукової роботи і діяльності ЗВО в цілому, так і одним із показників доцільності надання фінансування на проведення наукових досліджень.

Для оцінювання результативності наукової діяльності університету важливе місце відводиться наукометрії – напряму досліджень, що вивчає когнітивні комунікації в науці за частотою цитувань наукових робіт та їх авторів. Scopus є однією з найбільших наукометричних баз даних у світі. Публікація наукових статей на цій платформі є важливою для кожного вченого з багатьох причин, зокрема – для здобуття наукових ступенів і звань, участі у грантах, кар'єрного зростання, отримання фінансування на виконання досліджень, а також отримання премій і стипендій. Тому головним пріоритетом наукової діяльності натеper є збільшення кількості публікацій наших науковців у міжнародних наукових базах даних Scopus та Web of Science.

Закінчення на с. 3

О ДО ДНЯ НАУКИ

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ – ДЛЯ УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО ХНАДУ

Спосіб нагріву стисненого повітря на вході у пневмодвигун з використанням поновлюваних джерел енергії

Лабораторний стенд ХНАДУ для випробувань дизелів потужністю 20-100 кВт

Гібридний автомобіль з дослідним зразком системи

Дослідний зразок колісного малагабаритного транспортного засобу з інерційним рушієм

Геометрія проточної частини випускного тракту двигуна наземної транспортної машини

Підвищення ефективності робочих процесів колісної техніки за рахунок використання інтелектуальних систем

Закінчення. Початок на с. 2

Згідно з Українським національним h-індексом рейтингу (дані оновлено у четвертому кварталі 2024 р.) університет входить до групи закладів вищої освіти з високим науковим потенціалом.

ХНАДУ займає 111-ту позицію серед наукових установ і закладів вищої освіти України (у 2023 – 151-шу), а серед ЗВО України 66-ту позицію. Ukrainian National H-index Ranking – це незалежний міжнародний рейтинг з оцінки наукової продуктивності вчених, дослідницьких груп та організацій на основі консолідованого показника індексу Гірша. Рейтинг враховує сумарний показник індексу Гірша наукових установ України з урахуванням відомостей наукометричних баз даних і платформ Scopus, Web of Science та Google Scholar.

За останні три роки кількість публікацій науковців нашого університету у міжнародних наукових базах даних Scopus та Web of Science щороку стабільно зростає на 12–15 % (2022 – 113 публікацій, 2023 – 133, 2024 – 149). У рейтингу за показниками наукометричної бази даних Scopus у 2024 р. університет займав 71-ше місце в Україні (2023 – 75-те). Також зросла загальна кількість публікацій у виданнях бази даних Scopus (з 913 до 1060), а кількість цитувань з 4066 до 5203. За рахунок зростання кількості цитувань наукових праць учених ХНАДУ (понад 1100) у 2024 р. значення

індексу Гірша за даними БД Scopus збільшилося у порівнянні з минулим роком на чотири позиції (з 25 до 29). Кращі показники з публікаційної активності у МНБД Scopus та Web of Science за останні роки мають науковці механічного факультету (2024 – 44 статті, 2023 – 38). У 2024 р. планові показники за кількістю опублікованих статей у МНБД виконали кафедри: економіки і підприємства на 128 % (15,34 публікацій при плані 12), технології металів та матеріалознавства на 114 % (8 при плані – 7), комп'ютерних наук і інформаційних систем на 107 % (16,09 при плані – 15), мовної підготовки на 100 % (3,5 публікацій), фізичного виховання та спорту на 100 % (2 публікації).

Другий рік поспіль проф. Д.Б. Глушкова є лідером за кількістю публікацій у базі даних Scopus (у 2023 – 9 статей, 2024 – 6). Індекс Гірша у Діани Борисівни за цей час збільшився на шість пунктів.

Серед науковців нашого університету у міжнародній базі даних Scopus за h-індексом лідирують: А.В. Гнатів, Щ.В. Аргун (індекс Гірша – 18), А.Г. Батракова, Д.Б. Глушкова (індекс Гірша – 11), В.П. Волков (індекс Гірша – 9), О.Г. Гурко, В.А. Корогодський, Я.С. Левченко (індекс Гірша – 8), О.В. Павленко (індекс Гірша – 7), М.А. Подригалю, Т.О. Ненастіна, Д.М. Клец, О.І. Богатов (індекс Гірша – 6).

Станом на кінець квітня 2025 р. у базі даних Scopus маємо загальну кількість пу-

блікацій 1151, кількість цитувань – 5620, а h-індекс університету дорівнює 31. Упродовж чотирьох місяців науковцями університету вже проіндексовано 95 публікацій у виданнях баз даних Scopus та Web of Science, а значення індексу Гірша за даними БД Scopus збільшилося у порівнянні з минулим роком на дві позиції. Для подальшого покращення позицій університету у міжнародних рейтингах потрібно продовжувати активну роботу щодо збільшення присутності ХНАДУ у світовій академічній спільноті, зокрема, й через публікації у виданнях, що індексуються всесвітньо відомими наукометричними базами даних.

Напередодні Дня науки щиро вітаємо наших учених, науково-педагогічних і педагогічних працівників, а також майбутніх науковців – аспірантів і здобувачів вищої освіти, зі святом!

Бажаємо усім вам, шановні колеги, міцного здоров'я, творчої наснаги і завзяття у новаторському пошуку!

Євгенія КІРСАНОВА,
начальниця науково-дослідної частини

О ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

ХНАДУ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ!

Дванадцятого квітня Харківський національний автомобільно-дорожній університет вкотре гостинно відкрив двері для учасників традиційного марафону цікавих майстер-класів від факультету управління та бізнесу.

Цей традиційний профорієнтаційний захід об'єднав наших майбутніх абітурієнтів та їхніх батьків, здобувачів вищої освіти і викладачів у спільному прагненні досягнути світ сучасної освіти і зробити економіку ближчою, цікавішою та зрозумілішою.

Цього дня іміджів майданчики факультету, що були організовані у безпечному просторі ХНАДУ, перетворилися на цікавий осередок натхнення і пізнання, а всі демонстраційні локації – наповнені енергією молодості, новими ідеями і спортивним драйвом зі щирою зацікавленістю абітурієнтів до світу управління й економіки, обліку і маркетингу.

Упродовж двох годин жвавого спілкування учасники занурилися у світ бізнесу й фінансів, менеджменту й прибуткового моделювання, а також сучасної реклами. Завдяки креативній і професійній роботі викладачів нашого факультету, кожна локація стала окремою освітньою пригодою.

Зокрема, майстер-клас «Як створити прибутковий бізнес» допоміг учасникам зробити перші кроки до власної бізнес-ідеї та через групову роботу на фліп-чарті проєкту «Підприємницький університет» наочно познайомив майбутніх бізнесменів з особливостями формування бізнес-моделі CANVAS.

На воркшопі «Фінансова грамотність: керуємо власним бюджетом» молодь навчалася управляти особистими фінансами та дізналася про переваги відповідального кредитування.

Майстер-клас «Гривня під мікроскопом» захопив усіх, хто хотів навчитися розпізнавати достовірність банкнот і користуватися детектором валют.

Закінчення на с. 5

О ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

ХНАДУ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ!

Закінчення. Початок на с. 4

Учасники бізнес-симуляції ViAL+ у рамках інтерактивного тренінгу-практикуму «Економічна стратегія» відчували себе сучасними управлінцями віртуальної компанії.

Експрес-тестування «Менеджер» надало майбутнім абітурієнтам характеристику їхніх лідерських здібностей, потенційних місця та ролі у колективі.

Майстер-клас «Еволюція реклами: від друкованих афіш до штучного інтелекту», а також вікторина Kahoot! наочно продемонстрували наскільки реклама змінює поведінку споживачів у сучасних умовах.

Кожна з активностей надала старшокласникам нові знання та емоції, і сподіваємося, стимул до усвідомленого вибору майбутньої професії, адже усі вони залюбки спілкувалися з викладачами і здобувачами вищої освіти ФУБ, які розповіли про особливості навчання в ХНАДУ.

На окреме визнання заслуговують вражаючі локації кафедри фізичного виховання та спорту «ХНАДУ спортивний», завдяки яким учасники заходу дізналися про славетну спортивну історію університету та доторкнулися до визначних спортивних трофеїв, здобутих студентами нашого вишу.

Під час цього Дня відкритих дверей, як і в усі попередні, що відбулися упродовж березня – квітня, представники приймальної комісії також провели консультації щодо вступної кампанії – 2025, детально розповіли абітурієнтам про умови вступу та особливості проведення національного мультипредметного тесту, надали корисні поради щодо написання мотиваційних листів і подання заяв, а також яскраво презентували переваги навчання саме в ХНАДУ.

Після всіх активностей, де панувала напружена та тепла атмосфера, учасники заходу і викладачі продовжили спілкування, ласуючи смаколиками і чаєм/кавою.

Тішимося тим, що проведений захід зацікавив наших майбутніх абітурієнтів, захопивши їхню увагу та спонукаючи пов'язати своє професійне життя з економікою і менеджментом, підприємництвом і торгівлею, маркетингом і аудитом, обліком і оподаткуванням, а студентські роки – з Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом.

Красно дякуємо всім за активну участь і креативність, відкритість до нових знань і щире зацікавлення нашими освітніми можливостями, адже саме завдяки таким заходам і народжуються унікальні ідеї, формуються амбітні цілі та починається дивовижний шлях до професійного зростання.

До зустрічі в нашій дружній родині ХНАДУ!

Ірина ХОРОШИЛОВА,
відповідальна за профорієнтаційну
роботу ФУБ,
доцентка

О НАУКОВІ ЗАХОДИ

Нещодавно на базі кафедри технології металів та матеріалознавства імені О.М. Петриченка нашого університету відбулася міжнародна конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сучасні матеріали і технології їх обробки», яка зібрала молодих науковців, викладачів та експертів із різних країн світу, ставши унікальним майданчиком для обміну досвідом, ідеями і новітніми дослідженнями.

У цьогорічній конференції взяли участь здобувачі та аспіранти з України, Польщі, Німеччини, Китаю та інших країн, які представили понад 80 доповідей, що охоплювали актуальні теми з галузі матеріалознавства, зокрема нано- і біоматеріали, функціональні покриття, металознавство, полімери, композити, 3D-друк тощо.

Захід відкрив декан механічного факультету Олександр Єфименко, який привітав учасників і наголосив на важливості міжнародної співпраці для розвитку сучасної науки. З вітальними словами також виступили наші колеги-освітяни та ділові партнери – представники промисловості.

Конференція проходила в онлайн-форматі, що дозволило значно розширити її географію і зробити доступною для ширшої аудиторії. Усі доповіді активно обговорювалися учасниками, які обмінялися контактами та ідеями для подальшої співпраці.

Особливу увагу було приділено роботам, що мають практичне застосування у промисловості й медицині, енергетиці та захисті довкілля. Найкращі доповіді було відібрано для публікації у фахових наукових виданнях та збірці матеріалів конференції.

Зокрема, аспірант Віктор Скрипніков (ХНАДУ) представив доповідь про випробувальні машини, призначені для дослідження гідравлічних компонентів, що має безпосереднє практичне застосування у машинобудуванні та інших галузях. Розробка і застосування таких машин має виняткове практичне значення, а результати досліджень впливають на підвищення надійності, довговічності та ефективності гідравлічних систем, що є критично важливим для машинобудування та багатьох інших галузей промисловості.

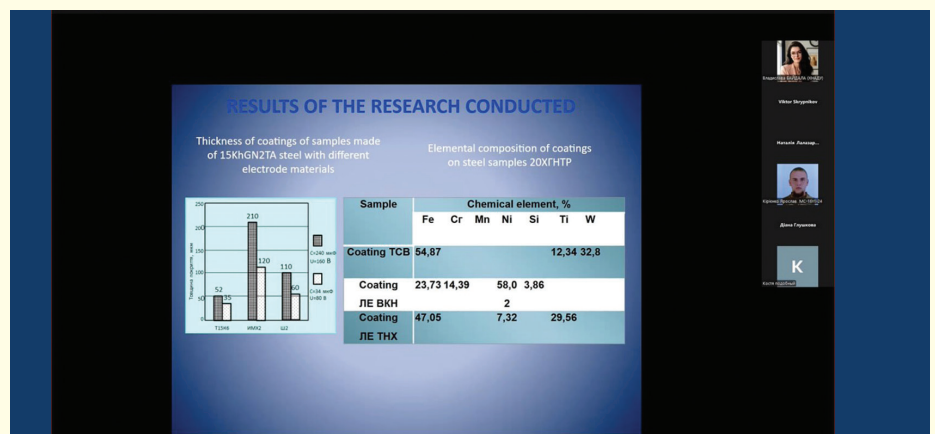
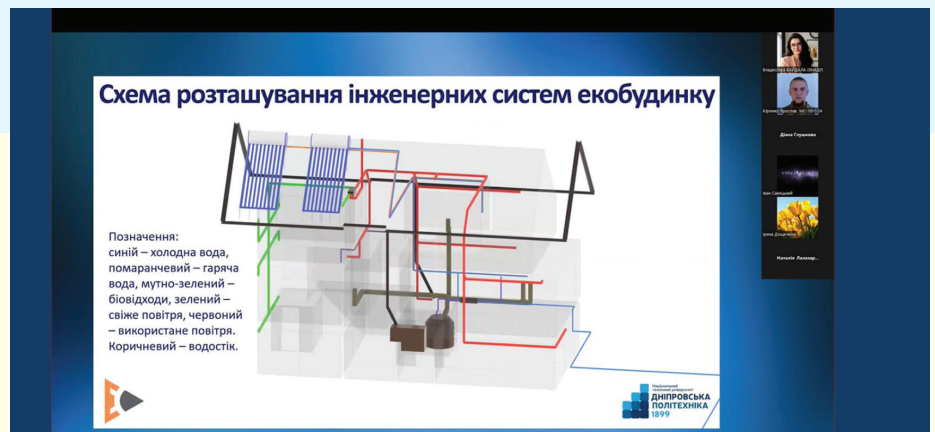
Дослідження здобувача Ярослава Кирієнка (ХНАДУ) присвячене підвищенню зносостійкості та відновленню зношених поверхонь тертя за допомогою методів електроіскрового легування. Воно має практичну цінність, адже розроблені методи сприяють збільшенню терміну експлуатації різних деталей машин і механізмів, що значно економить ресурси та підвищує ефективність виробництва.

Здобувач Іван Савицький (НТУ «ДП») презентував проєкт енергоефективного будинку, що має надзвичайне значення в сучасних умовах, адже впровадження енергоефективних технологій у будівництві сприяє значному зменшенню споживання енергії, зниженню викидів парникових газів та створенню більш комфортного і сталого життєвого середовища.

Здобувач Костянтин Подобний (ХНАДУ) доповів про вплив термічної обробки на мікроструктуру та властивості нафтогазопровідних труб із низьколегованої сталі, що має фундаментальне значення для наф-

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБКИ МАТЕРІАЛІВ

тогазової промисловості. Оптимізація режимів термічної обробки дозволяє значно покращити експлуатаційні характеристики таких труб, підвищити їхню надійність і довговічність в умовах високих тисків та агресивних середовищ, що є критично важливим для безпечного й ефективного транспортування енергоресурсів.

Здобувачка Валерія Серокурова (ХНАДУ) презентувала доповідь про підвищення

довговічності елементів будівельних і дорожніх машин, що має практичну значущість. Збільшення терміну служби таких машин знижує витрати на їх обслуговування та ремонт, підвищує ефективність будівельних і дорожніх робіт, а також зменшує екологічне навантаження за рахунок рідшої заміни обладнання.

О НАУКОВІ ЗАХОДИ

Закінчення. Початок на с. 6

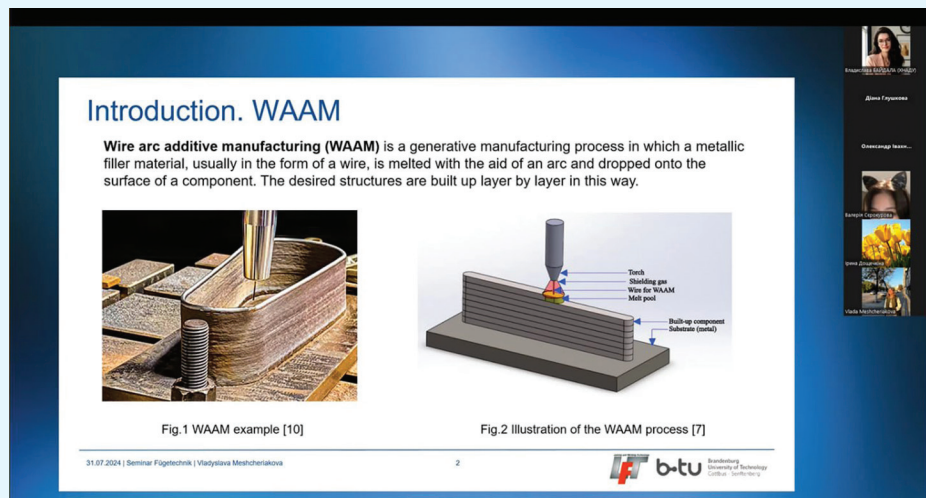
Предметом дослідження здобувача Олександра Івахненка (ХНАДУ) стало підвищення якості виливків розподільних валів з чавуну з вермикулярним графітом, що має важливе промислове значення. Покращення якості таких відповідальних деталей, як розподільні вали, впливає на надійність і довговічність двигунів внутрішнього згоряння, що є критично важливим для автомобільної промисловості та інших галузей машинобудування. Підвищення якості виливків також може знизити виробничі витрати і покращити екологічні показники.

Здобувачка Владислава Мещерякова (Бранденбурзький технологічний університет Котбус-Зенфтенберг, Німеччина; ХНАДУ) представила доповідь про мультиматеріальне дрютяно-дугове адитивне виробництво. Розвиток технологій мультиматеріального адитивного виробництва відкриває нові горизонти для створення складних деталей з оптимізованими властивостями, поєднуючи різні матеріали в одному виробі. Використання цих технологій має величезний потенціал для аерокосмічної, автомобільної, медичної та багатьох інших галузей, дозволяючи створювати легші, міцніші та функціонально інтегровані вироби зі значно меншими витратами матеріалів і часу.

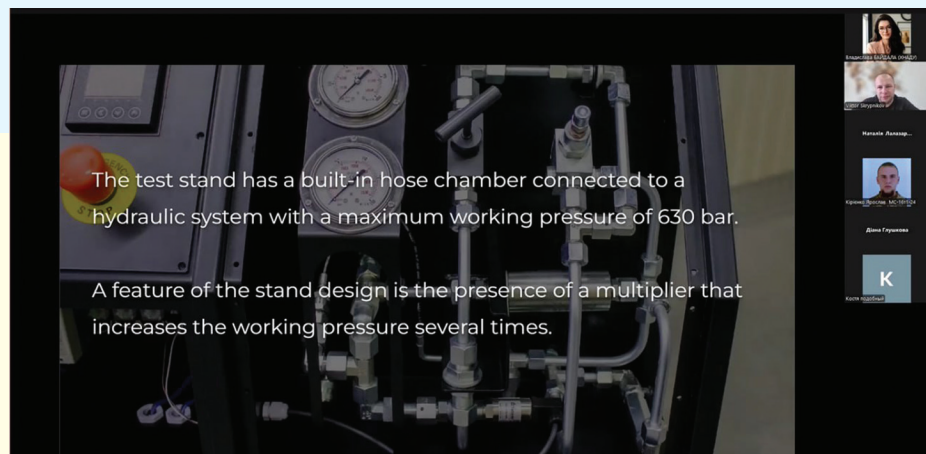
Здобувач Сергій Селезньов (ХНАДУ) представив дослідження стану поверхні після іонного бомбардування та його впливу на циклічну довговічність виробу, яке має ключове значення для підвищення надійності та терміну служби різних технічних виробів, що піддаються циклічним навантаженням. Розуміння того, як іонне бомбардування змінює поверхню матеріалу та як ці зміни впливають на його стійкість до руйнування, дозволяє розробляти ефективні методи обробки для значного збільшення довговічності критично важливих деталей у машинобудуванні, аерокосмічній галузі та інших сферах.

Здобувач Андрій Путівський (ХНАДУ) доповів про застосування електроіскрового легування (ЕІЛ) для підвищення зносостійкості деталей гідромолота, що також має високу практичну цінність. Гідромолот є важливим обладнанням у багатьох галузях і підвищення зносостійкості їхніх деталей за допомогою ЕІЛ може значно збільшити термін їх служби, зменшити витрати на ремонт та обслуговування, а також підвищити ефективність виконання робіт. Це дослідження має прямий вплив на економічність та продуктивність будівельної, гірничодобувної та інших галузей промисловості.

Актуальною була і доповідь здобувача Олександра Яременка (ХНАДУ) про сучасні матеріали для 3D-друку, що мають ключове значення для розвитку адитивних технологій. Огляд сучасних матеріалів та аналіз майбутніх тенденцій відкриває нові можливості для розширення сфери застосування 3D-друку в різних галузях – від машинобудування та медицини до аерокосмічної промисловості. Розуміння властивостей нових матеріалів і перспектив їхнього розвитку є критично важливим для

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБКИ МАТЕРІАЛІВ

інновацій, створення більш функціональних і складних виробів, а також для оптимізації виробничих процесів.

Здобувач Костянтин Симонов (ХНАДУ) присвятив своє дослідження застосуванню лазерної термічної обробки для підвищення довговічності поршневих кілець, що має значну практичну цінність. Поршневі кільця є критично важливими елементами двигунів внутрішнього згоряння, а підвищення їхньої довговічності за допомогою лазерної обробки може привести до значного збільшення терміну служби двигунів і зниження витрат на їхнє обслуговування та зростання їхньої надійності. Впровадження цієї технології має позитивний вплив на автомобільну, тракторну та інші галузі машинобудування.

У сучасному науково-технічному середовищі 3D-друк і наноматеріали є найдинамічнішими й перспективними напрямками досліджень. Швидкий розвиток адитивних технологій (3D-друк) відкриває нові можливості у галузях медицини і будівництва, виробництва й авіабудування, дозволяючи створювати складні об'єкти з високою точністю, знижуючи витрати матеріалів і

терміни виробництва. А наноматеріали демонструють унікальні фізико-хімічні властивості, що дозволяє використовувати їх у створенні високоефективних сенсорів, електроніки нового покоління, засобів доставки ліків, енергозберігаючих технологій тощо.

Через постійне оновлення наукових підходів, матеріалів і технологій у цих галузях, аналіз і публікація нових статей є надзвичайно актуальними для забезпечення подальшого прогресу науки та впровадження інновацій у практичну діяльність. Публікації на цю тематику не лише відображають сучасний стан науки, але й формують відповідну базу для впровадження новітніх розробок у практику.

Щиро дякуємо всім учасникам і партнерам заходу за активну співпрацю!

Наразі ми вже розпочали підготовку до наступної конференції, яка, сподіваємося, буде ще масштабнішою та інноваційнішою.

Діана ГЛУШКОВА,
завідувачка кафедри ТМіМ,
професорка

О КОНКУРС ДИПЛОМНИХ РОБІТ

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ І ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСТВА

Згідно з наказом ректора ХНАДУ (№146 від 12.11.2024 р.) на базі нашого університету відбувся Всеукраїнський конкурс дипломних робіт серед студентів закладів вищої освіти за спеціальністю «Економіка підприємства».

Ця традиційна знакова подія об'єднала найкращих здобувачів ЗВО України ступенів «бакалавр» і «магістр», які гідно презентували свої дослідження, демонструючи високий рівень наукових досягнень та прикладних розробок.

Метою конкурсу є виявлення та підтримка обдарованої молоді, чий дослідження можуть змінити майбутнє української економіки; створення нагнненої атмосфери для творчого зростання та наукового діалогу; активізація науково-дослідної роботи як потужного інструменту професійного становлення; підвищення якості дипломних робіт до рівня міжнародних стандартів, а також заохочення інноваційних підходів і практичних розробок.

От і цього року 25 квітня колектив кафедри економіки і підприємництва нашого вишу провів II тур цього Всеукраїнського конкурсу студентів закладів вищої освіти зі спеціалізації «Економіка підприємства», у рамках якого було розглянуто 200 дипломних робіт (у т.ч. 71 – бакалаврів і 129 – магістрів) із 44 закладів вищої освіти.

У проведеному заході традиційно активну участь взяли здобувачі нашого університету, а також представники Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, Державного торговельно-економічного університету, Державного університету інфраструктури та технологій, Державного університету «Житомирська політехніка», Дніпровського державного аграрно-економічного університету, Донецького національного університету ім. Василя Стуса, Західноукраїнського національного університету, Луцького національного технічного університету, Львівського торговельно-економічного університету, Національного авіаційного університету, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», Національного університету «Запорізька політехніка», Національного університету «Львівська політехніка», Поліського національного університету, Українського державного університету залізничного транспорту, Університету митної справи та фінансів, Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова та ін.

За результатами ретельного оцінювання дипломних робіт за певними критеріями і відкритого обговорення конкурсна комісія визначила кращі роботи. Приємно відзначити, що дипломні роботи випускників нашого університету були високо оцінені комісією та відзначені дипломами трьох ступенів.

Так, диплом першого ступеня виборолла кваліфікаційна робота магістра Олега Кравченка (керівниця – деканеса факультету управління та бізнесу, д.е.н., професорка І.Ю. Шевченко).

Дипломом другого ступеня нагороджена кваліфікаційна робота магістра Романа Даниленка (керівниця – завідувачка кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., професорка О.І. Дмитрієва).

А кваліфікаційна робота бакалавра Олексія Довгопола (керівниця – к.е.н., доцентка кафедри економіки і підприємництва В.Ю. Нестеренко) здобула диплом третього ступеня.

Конкурсна комісія відзначила гідний ступінь дипломних робіт, їх актуальність, наукову спрямованість і можливість впровадження практичних розробок, що свідчить про високий рівень підготовки фахівців зі спеціалізації «Економіка підприємства» у закладах вищої освіти України.

Голова конкурсної комісії, проректор з наукової роботи ХНАДУ, заслужений діяч науки і техніки України, д.е.н., професор І.А. Дмитрієв, підбиваючи підсумки цього річного заходу, зазначив: «Сьогодні ми стали свідками народження нової генерації економічної еліти України. Ваші роботи – це не просто студентські дослідження, це дороговказ у майбутнє нашої економіки, написаний мовою інновацій і прогресу».

Цей конкурс став не лише змаганням кращих майбутніх учених і дослідників, а справжнім святом науки, де кожен учасник – це яскрава зірка на небосхилі української економічної думки.

Наш традиційний захід вкотре продемонстрував, що майбутнє нашої країни – у надійних руках молодих, талановитих і небайдужих фахівців, здатних не лише творчо аналізувати реальність, але й змінювати її на краще.

Олена ШЕРШЕНЮК,
доцентка кафедри ЕІП

О ПРИВІТАННЯ

Вітаємо ювілярів

(які народилися у травні)

Наталію Володимирівну Внукову – завідувачку кафедри екології.

Миколу Васильовича Нікітіна – начальнича відділу кадрів.

Василя Івановича Мошенка – професора кафедри експлуатації, випробувань, сервісу будівельних і дорожніх машин.

Олександра Олександровича Догадайла – доцента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Тетяну Володимирівну Гаврилову – доцентку кафедри фізики.

Євгена Мартиновича Іванова – доцента кафедри комп'ютерної графіки.

Тетяну Вікторівну Волкову – доцентку кафедри транспортних технологій.

Аліну Олександрівну Лисенко – доцентку кафедри економіки і підприємництва.

Наталію Всеволодівну Руденко – доцентку кафедри іноземних мов.

Ганну Володимирівну Бражник – старшу викладачку кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів ім. М.І. Волкова.

Надію Рінатівну Разумовську – старшу викладачку кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки.

Аллу Дмитрівну Ужву – завідувачку канцелярії.

Олександра Олексійовича Семернева – головного інженера.

Ірину Михайлівну Веприцьку – провідну економістку бухгалтерської служби.

Юлію Михайлівну Буряк – провідну бухгалтерку бухгалтерської служби.

Ольгу Анатоліївну Ульянець – асистентку кафедри автомобільної електроніки.

Ольгу Миколаївну Кудирко – асистентку кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій.

Юлію Володимирівну Фокіну – перекладачку відділу міжнародних програм і проєктів ННІМОС.

Ольгу Зіновівну Мірошнікову – старшу лаборантку з вищої освіти кафедри менеджменту.

Віталія Олександровича Мацака – майстра виробничого навчання навчально-наукової бази.

Максима Сергійовича Саніна – слюсаря-сантехніка 3 розряду експлуатаційно-технічного відділу.

Миколу Петровича Ковалівського – двірника господарчого відділу.

Від широкого серця бажаємо вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і родинних гараздів!

Нехай цей рік буде для вас щедрим на здійснення мрій, заслужений успіх, реалізовані можливості та особисте щастя!

Колектив ХНАДУ

О ДО ЮВІЛЕЮ ХНАДУ

НАЦІОНАЛЬНЕ НАДБАННЯ КРАЇНИ

Упродовж останніх років лабораторія швидкісних автомобілів, як і понад сімдесят років поспіль, продовжує науково-освітню діяльність і, незважаючи на труднощі сьогодення, активно розвивається.

Колектив ХНАДУ пишається тим, що у 2016 році перша і єдина в Україні команда лабораторії швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна брала участь у всесвітніх студентських змаганнях з енергоефективності «Shell Eco-marathon», які проходили у Лондоні, здобувши Великий Кубок організаторів змагань «За кращий командний дух і волю до перемоги».

Для участі у шосейно-кільцевих гонках у тому ж 2016 р. в ЛША було створено автомобіль «ХАДІ-35», що завершував серію гоночних автомобілів з використанням деталей і агрегатів, виготовлених Вовчанським агрегатним заводом. Метою його створення було отримання бюджетної моделі, яку можна використовувати як навчальний, так і як гоночний автомобіль початкового рівня. У цьому ж році «ХАДІ-35» пройшов відповідні випробування і тестування на трасі «Автоград» у Харкові.

Автомобіль «ХАДІ-35» було створено під керівництвом завідувача лабораторії швидкісних автомобілів І.В. Лукашова за участю Є.В. Волянського, Є.Л. Савченка, І.М. Канищева і В.Г. Атаманюка. У його створенні активну участь брали і здобувачі вищої освіти, які на той час працювали в ЛША: М.В. Головко, І.В. Лифар, І.Ю. Андрусишин, А.С. Токаренко, Е.С. Кравченко, Д.А. Лисенко, В.С. Кудінов, І.В. Булава, В.В. Годзь, Д.Ю. Морозовський, Ю.С. Нікулін, М.О. Соловійов, а також фахівці автомобільного спортивного «Renault Club Kharkov» М.С. Щербак, Д.О. Звягін і С.В. Поднос, які надали суттєву методичну і практичну допомогу у розробці, монтажі та налагодженні електронних блоків керування двигуном і телеметрії автомобіля.

Також у 2016 р. команда ЛША почала розробляти проєкт автомобіля «ХАДІ-37» для перегонів на короткі дистанції, а також для проведення експериментальних досліджень з досягнення максимальних прискорень. «ХАДІ-37» має модульну будову, де передній та середній модулі побудовано з використанням досвіду створення автомобілів для кільцевих гонок. Будова заднього модуля давала можливість використовувати V-подібний восьмициліндровий двигун АВЗ і спеціальні колеса, призначені для досягнення максимального прискорення. Над створенням «ХАДІ-37» працювали

Автомобіль «ХАДІ-34» після змагань у Лондоні з Великим Кубком

Автомобіль
«ХАДІ-35»

здобувачі вищої освіти В.М. Бабай, Д.Ю. Морозовський, М.В. Махонін, В.В. Годзь і М.О. Соловійов, а також фахівці «Renault Club Kharkov», які традиційно, як і під час роботи над попередньою моделлю, надали суттєву методичну і практичну допомогу у розробці, монтажі та налагодженні електронних блоків керування двигуном і телеметрії автомобіля.

Закінчення на с. 10

О ДО ЮВІЛЕЮ ХНАДУ

НАЦІОНАЛЬНЕ НАДБАННЯ КРАЇНИ

Закінчення. Початок на с. 9

Роботу над створенням «ХАДІ-37» було завершено у 2021 році. Маю слушну нагоду нагадати читачам газети про історію раритетного автомобіля «ХАДІ-7», що експонувався на багатьох автовиставках, зокрема: у Празі (Чехословаччина, 1972); Монреалі (Канада, 1973); Вашингтоні, Х'юстоні, Пітсбурзі, Денвері та Сан-Франциско (США, 1973); Мілані (Італія, 1975); Гавані (Куба, 1976). Такі часті перевезення цієї моделі автомобіля між країнами, звичайно ж, відобразилися на його зовнішньому вигляді і внутрішніх компонентах. На кузові з'явилися вм'ятини, подряпини та інші ушкодження. У конструкції системи живлення двигуна не виявлено паливопідкачувального насоса, а також редуктора ведучого мосту, застаріла і стала непридатною система пуску двигуна. Все це, врешті-решт, привело до реставрації «ХАДІ-7». За виявленими недоліками розпочалися роботи з дефектування та усунення вм'ятин і подряпин кузова, шпаклювання і зачистка поверхні та підготовка до фарбування. У цій трудомісткій справі суттєву допомогу надали учасники студентського проектно-конструкторського бюро, а також здобувачі, які проходили виробничу практику. Одночасно з цими роботами аспірант кафедри автомобілів М.Ю. Залогін спроектував редуктор, який було виготовлено на Вовчанському агрегатному заводі.

Одноступінчастий прямозубий редуктор з передавальним числом $i = 0,625$ розміщено у спеціальному зварному корпусі та з'єднано із ведучим мостом. Проведено контроль гумових ущільнень паливного насоса регулятора НР40 та обмежувача оборотів вільної турбіни з наступною заміною цього агрегата і перевірку їхньої працездатності, а також встановлено новий паливопідкачувальний насос.

Виконавши кінцеве збирання всіх компонентів і встановивши «ХАДІ-7» у нерухомому стані на спеціальні опори, було проведено пуск двигуна з оцінкою роботи трансмісії у статичному стані автомобіля. Роботу всіх компонентів у режимі холостого ходу оцінено позитивно.

Реставрацію автомобіля «ХАДІ-7» було завершено у 2021 р.

У подальшому заплановано виїзд на спеціальну трасу для оцінки можливості подолання результатів здобутих раніше рекордів.

Згодом ми спробуємо перейти на нове паливо – водень.

Знаковою подією для колективу ХНАДУ стало визнання ЛША на державному рівні.

У 2022 р. Постановою КМ України (№1243 від 04.11.2022 р.) навчально-науково-випробувальну лабораторію швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна Харківського національного автомобільно-дорожнього університету з розвитку науково-технічної творчості та національно-патріотичного виховання молоді занесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Завдяки цій Постанові було вирішено низку організаційних, фінансових, матеріально-технічних та інших питань з утримання, збереження і розвитку ЛША.

Пишаємося ми і тим, що у 2023 р. англійською мовою було видано науково-популярний довідник «Рекордно-гоночні автомобілі лабораторії швидкісних автомобілів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету» (автори: А.М. Туренко, В.І. Клименко, І.В. Лукашов і О.О. Чернишов), присвячений всесвітньо відомим автомобілям марки «ХАДІ», до створення яких залучаються як фахівці-конструктори, так і студенти-ентузіасты.

На майданчиках ЛША у різні роки було зібрано спортивно-туристичні і рекордно-гоночні автомобілі, електромобілі, кріомобілі та екоавтомобілі, на яких встановлено десятки рекордів швидкості у різних автогонках, багато з них на час заїздів перевищили світові досягнення.

Завдяки автомобілям марки «ХАДІ» сьогодні Україна є гідним конкурентом команд-учасниць на всесвітніх студентських змаганнях з енергоефективності «Shell eco-marathon».

Автомобіль «ХАДІ-37»

Автомобіль «ХАДІ-7» після реконструкції

Від колективу лабораторії хочу подякувати випускникові нашого університету, чемпіону України з автоспорту Віктору Поварову, завдяки якому було встановлено контакт з компанією WeeDoo www.weedoohub.com (керівник Девід Фоскетт), а також Олені Сибіряковій, за участю яких здійснено проєкт на платформі «Amazon», де розміщено електронне видання книги «Чайка: храм українських гонок», що інформує європейських поціновувачів гоночних авто про розвиток автомобільного спорту в Україні. Восьму главу цього видання присвячено заслуженому майстру спорту колишнього Союзу, ентузіасту і рекордсмену Володимирі Костянтиновичу Нікітіну, а також його діяльності у лабораторії швидкісних автомобілів ХАДІ.

Натепер в ЛША розробляється проєкт нового автомобіля «ХАДІ-35Е» кільцевої електроформули. Цей клас автомобільних гонок, де використовують електромобілі з відкритими колесами, засновано у 2012 р. і затверджено міжнародною автомобільною федерацією. Метою створення цього класу є розробка і дослідження електричних транспортних засобів, що прискорюють популяризацію електромобілів і розвиток сучасних технологій з широким впровадженням технічних інновацій.

Сьогодні колектив ЛША має великий досвід створення рекордних електромобілів, де система керування електродвигуном відрізняється від системи керування кільцевого електромобіля. Колективом лабораторії також накопичено значний досвід створення шасі та відповідні креслення виготовлення її модульної конструкції, що відповідає вимогам Автомобільної федерації України. Джерелом електричного струму будуть літій-іонні батареї. На першому етапі заплановано використання електродвигуна від популярного нині електромобіля «Ніссан-Ліф» потужністю 98 кВт, у подальшому заплановано встановити електродвигун від електромобіля «Тесла» потужністю 200 кВт.

Ми також плануємо розвивати новий напрям роботи з електроформулами, який в Україні ще ніхто не пропонував.

Усі ці роки колектив лабораторії швидкісних автомобілів активно працює над розробкою і створенням нових гоночних автомобілів різних класів, продовжуючи славні традиції ХНАДУ, що цьогогоріч відзначає 95-річчя від дня заснування.

Валерій КЛИМЕНКО,
завідувач кафедри автомобілів, професор

О ФАХОВІСТЬ

ТРЕНІНГ ІЗ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

У квітні на кафедрі технології металів та матеріалознавства нашого університету відбувся заключний етап щорічного тренінгу на тему: «Набуття професійних компетентностей щодо розробки керуючих програм за допомогою повнофункціонального симулятора верстата HAAS NGC».

У цьому році на заході взяли участь здобувачі нашого ЗВО та Харківського машинобудівного коледжу, а також здобувачі професійної освіти та педагогічні працівники Харківського вищого професійного училища № 6 і Харківського регіонального центру професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування.

Завершальний етап тренінгу, який провів професор кафедри технології металів та матеріалознавства Юрій Дудукалов, відбувся у навчально-тренінговому Центрі HAAS. Учасники виконували тестове теоретичне і практичне випробування, а також цікаві індивідуальні завдання. Крім тестових випробувань з теоретичних положень, здобувачі намагалися максимально проявити творчі здібності та вміння для виконання практичного завдання. Зокрема, їм потрібно було за обмежений час скласти програми керування обробкою за робочими кресленнями на вертикально-фрезерному верстаті HAAS VF корпусної деталі з габаритними розмірами 100×100×20 мм. Підготовлені програми для обробки плоских поверхонь, здобувачі заглибили і складної форми отворів учасники тренінгу перевіряли за допомогою повнофункціональних

симуляторів, продемонструвавши навички управління верстатами фірми HAAS.

Після написання програми, використовуючи симулятор HAAS, учасники тренінгу професійно підтвердили свої навички управління верстатом.

Тішимося тим, що учасники випробувань на фаховість гідно впоралися з усіма завданнями.

За підсумками заходу переможців було нагороджено дипломами першого – третього ступенів, а їхні керівники отримали подяками.

На прохання учасників для них було проведено екскурсію в лабораторії швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна, яка є унікальним освітньо-науковим центром, що поєднує інженерну творчість, автоспорт і наукові дослідження.

Наші гості уважно слухали завідувача ЛПША І.В. Лукашова про основні напрями діяльності лабораторії – створення гоночних автомобілів, під час якого здобувачі беруть участь у повному циклі розробки: від ідеї до виготовлення та випробувань. Студенти опановують комп'ютерне моделювання, обробку металу, роботу з композитами та інші практичні навички.

Учасники дізналися про те, що команда ЛПША брала участь у змаганнях з енергоефективності «Shell Eco-marathon», на яких створений студентами разом з інженерами екомобіль «ХАДІ-34» встановив рекорд України, подолавши 570 км на одному літрі пального.

Іван Володимирович розповів присутнім, що упродовж 1992–2008 років команда

ЛПША була активним учасником чемпіонату України з кільцевих перегонів, тричі здобуваючи чемпіонський титул.

Він також акцентував увагу гостей на тому, що ЛПША відома створенням рекордних автомобілів серії «ХАДІ», зокрема й «ХАДІ-9» – реактивного автомобіля, розрахованого на швидкість понад 1200 км/год.

Присутні дізналися, що студенти можуть приєднатися до лабораторії незалежно від рівня підготовки. Головне – бажання навчатися та працювати над інженерними проєктами і що керівництво ХНАДУ всіляко підтримує ініціативи здобувачів, які готові в команді реалізовувати свої ідеї.

Присмню, що наші гості були в захваті від знайомства з лабораторією, її славною історією, сьогоденням і майбуттям.

Завдяки відданості справі, злагоженій командній роботі та сумлінному ставленню до обов'язків, лабораторія швидкісних автомобілів ХНАДУ є найкращою у своїй галузі та єдиною в Україні, яка отримала високе визнання на державному рівні, адже у 2022 р. Постановою КМ України (№1243) її занесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Щиро дякую колективу лабораторії за гідне збереження традицій, високий рівень роботи і бездоганний професіоналізм!

Діана ГЛУШКОВА,
завідувачка кафедри ТМіМ,
професорка

О ФАХОВІСТЬ

Опанування молоддю основ грамотного управління грошима, вміння вчасно розпізнати емоційні тригери та критично оцінювати поради у фінансовій сфері є важливим чинником для забезпечення їхньої економічної незалежності, стабільного майбутнього, вагомим етапом у розвитку особистої відповідальності та фінансової безпеки, і зрештою, елементом підготовки до дорослого життя і прийняття обґрунтованих фінансових рішень.

Нещодавно в освітньому просторі України відбулася Global Money Week 2025 – міжнародна просвітницька акція, спрямована на розширення знань молоді щодо фінансів з метою розбудови впевненого фінансового майбутнього. Упродовж двох тижнів березня у понад 130 країнах світу проходили різні заходи з фінансової освіти та грамотності.

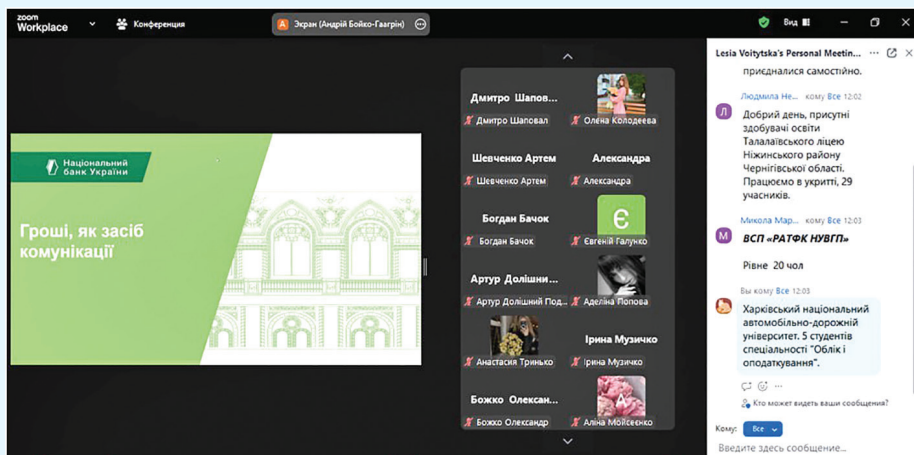
Для підвищення фінансової грамотності української молоді Національним банком України, що є членом OECD/INFE й офіційним координатором цієї кампанії в Україні, спільно з партнерами було розроблено насичену пізнавально-навчальну та інтерактивну програму, що враховують різні вікові групи і формати участі. Тому не випадково гаслом Global Money Week 2025 стало «Навчайся! Накопичуй! Заробляй!», що привернуло увагу до важливості пошуку достовірної та корисної інформації про гроші.

Здобувачі і викладачі факультету управління та бізнесу часто відвідують ці заходи, щорічно беручи участь у конкурсі «20 найактивніших заходів освіти – учасників Global Money Week». Тож, маючи певний досвід та невпинне бажання самовдосконалення й розвитку, і зараз викладачі та студенти нашого факультету взяли участь у цьогорічній акції. У Тижні грошей 2025 також взяли участь здобувачі вищої освіти факультету транспортних систем, зокрема група Т-16т1-24.

Перед початком Тижня викладачі кафедри обліку і оподаткування, доцентки Вікторія Вербицька та Ірина Хорошилова прослухали онлайн-вебінари «Кибербезпека як професія майбутнього: актуальність, навички і кар'єрні можливості» та «Платіжне шахрайство: досліджуємо разом з кіберполіцією», отримавши сертифікати за проведення освітніх заходів та вагомий внесок у підвищення рівня знань молоді з питань платіжної безпеки.

Під час проведення Тижня грошей відбулися такі заходи:

- здобувачі вищої освіти факультетів управління та бізнесу і транспортних систем перевіряли власні рівні фінансової грамотності на сайті НБУ;
- на лекціях і практичних заняттях знайомилися з різноманітними матеріалами освітніх заходів із платіжної безпеки, прослухавши лекцію Вікторії Вербицької «Історія фальшивомонетництва та платіжне шахрайство», відвідали вебінар «Поради з кібербезпеки та схеми кібершахрайства у воєнний час» і подивилися пізнавальний відеоматеріал «Становлення Національного банку України». Крім того, під час занять йшло обговорення важливих питань платіжної безпеки та засобів їх протидії;
- у вільний час здобувачі вищої освіти відвідали вебінари та віртуальні екскурсії

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ ЗНАНЬ

від експертів і партнерів Національного банку, серед яких вебінари «Шаг – відновлення історичної справедливості», «Гроші як засіб комунікації» та «Алхімія, яким вдалося, або історія українських фальшивомонетників», а також віртуальні екскурсії «Історія грошового обігу України» та «Жіночий світ монети».

Тішимось тим, що найактивніші здобувачі Катерина Горбунова (гр. ЕА-21-23), Тетяна Картавцева, Катерина Іщенко, Альона Головінова та Катерина Бондаренко (гр. Е-21-23) відвідали максимальну кількість заходів.

Участь здобувачів вищої освіти у цих заходах сприяла розширенню їхніх знань про історичні та сучасні аспекти фінансів, формуванню критичного мислення щодо фінансової інформації, усвідомленню важливості фінансової безпеки в повсякденному житті. Крім того, здобувачі Дмитро Серпухов (гр. ЕА-31-22), Євгенія Шагун і Ганна Негаєва (гр. ЕА-41-21), а також Марія Цимбаліст і Тетяна Картавцева (гр. Е-21-23) отримали сертифікати від Національного банку України.

У рамках Тижня грошей доцентка Вікторія Вербицька разом зі здобувачами вищої освіти відвідали вебінари «Інструмен-

ти ІІІ для захисту особистих фінансів», «Кому довіряти: як перевіряти фінансові поради фінансових експертів» і «Кибербезпека та актуальні схеми шахрайства».

Крім того, пані Вікторія пройшла та успішно завершила навчальний курс «10 запитань фінансовому коучу» від державної платформи «Дія. Освіта», що поглибило знання з особистих фінансів, методів фінансового консультування і формування ефективних фінансових звичок. Отримані під час навчання знання не лише сприяють професійному розвитку, але й дозволяють ефективніше інтегрувати сучасні підходи до фінансової грамотності в освітній процес, поглиблюючи підготовку здобувачів вищої освіти в межах Тижня грошей.

Добре, що викладачі нашого університету постійно підвищують фінансову обізнаність, підкреслюючи важливість залучення молоді до нових знань, опанування навичок, потрібних для прийняття зважених фінансових рішень і, безумовно, – для досягнення фінансового процвітання і стійкості.

Тетяна КОВАЛЬОВА,
завідувачка кафедри ОіО,
доцентка

О ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ

У рамках реалізації проєкту Erasmus+ Digital Transformation of HEIs Education Process in Ukraine and Moldova for Sustainable Engagement with Enterprises (DIGITRANS) представники кафедри автомобільної електроніки у квітні взяли участь у міжнародній зустрічі для обговорення подальшого виконання його завдань.

Захід проходив на базі National and Kapodistrian University of Athens у сонячній Греції (м. Псахна), під час якого учасники обговорили сучасні підходи до цифровізації освітнього процесу, поділилися досвідом впровадження цифрових інструментів у навчальні курси, а також провели низку турів, відвідавши навчальні лабораторії університету.

У межах реалізації міжнародного проєкту Erasmus+ DIGITRANS, учасником якого є наш університет, науковці відвідали лабораторію високих напруг компанії ELEMKO (Греція), що спеціалізується на розробці та тестуванні систем гроззахисту.

Під час візиту до ELEMKO її представники провели змістовну лекцію, присвячену сучасним рішенням у сфері захисту від імпульсних перенапруг та блискавки, а також організували демонстрацію тестування зразків у лабораторних умовах.

Захід став важливим доповненням до навчальної частини зустрічі, під час якого учасники ознайомилися з реальними прикладами застосування високотехнологічного обладнання у промисловості.

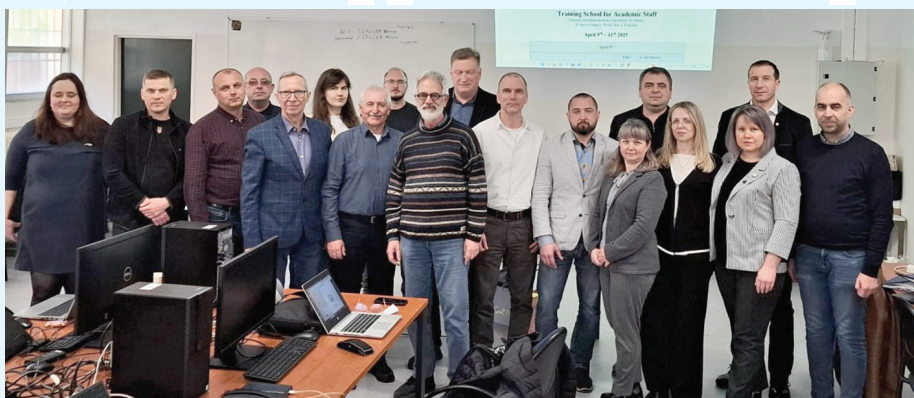
Члени делегації кафедри автомобільної електроніки нашого університету дякують компанії ELEMKO за гостинність, цікаву презентацію та практичну демонстрацію, що сприяє професійному зростанню викладачів і здобувачів у рамках цифрової трансформації освіти.

Під час відвідин National and Kapodistrian University of Athens у рамках проведених плідних зустрічей було досягнуто домовленості про академічне стажування здобувачів спеціальності G3 «Електрична інженерія» (освітня програма 141 «Електромобілі та автомобільна електроніка») ХНАДУ в рамках реалізації проєкту DIGITRANS.

Кафедра автомобільної електроніки вдячна організаторам і партнерам проєкту за плідну співпрацю, обмін досвідом та внесок у розвиток цифрової трансформації вищої освіти.

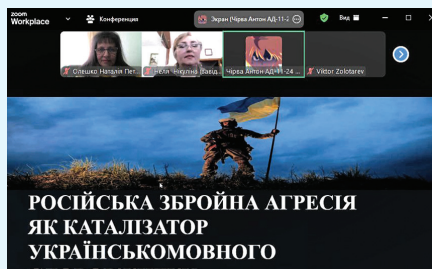
Щасяна АРГУН,
професорка кафедри АЕ

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

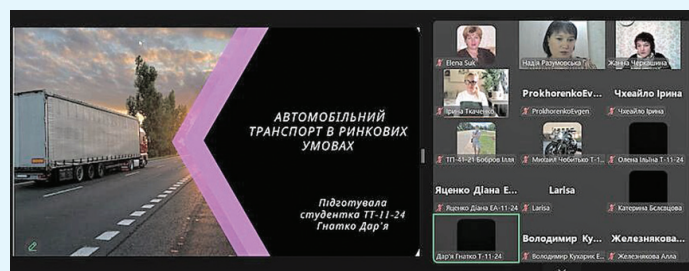
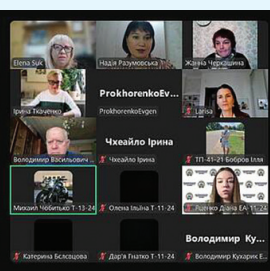

О КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

У квітні було проведено 87-му міжнародну студентську наукову конференцію університету, що стала платформою для презентації доробку здобувачів вищої освіти та важливим інструментом у зацікавленні молоді науковою діяльністю.

Четвертий рік поспіль через воєнний стан захід відбувся в онлайн-форматі на платформах ZOOM, BigBlueButton, Moodle і Google Meet.

Під час роботи 32 секцій майже 1500 здобувачів вищої освіти з нашого університету, а також інших ЗВО України і закордоння презентували цікаві доповіді й відеоролики, ділилися науковим досвідом та активно дискутували, доводячи значимість і пошуковий характер своїх робіт, засвідчивши високу зацікавленість у проведенні таких конференцій.

Так, на секції «Менеджмент» змістовними були доповіді Марії Кисляк, Микити Дегтярьова, Антоніни Закіпної, Аліни Шведчикової, Олександра Галюєва, Аліни Масюти та Валерії Дмитрієвої, які під керівництвом досвідчених науковців продемонстрували високий рівень знань, відповідальний підхід до досліджень і впевнене володіння матеріалом, а плідні дискусії мали зворотний зв'язок.

На секції «Економіка і підприємництво» було представлено майже 200 доповідей, а найактивнішими були учасники ХНУ міського господарства ім. О.М. Бекетова, Сумського національного аграрного університету, НТУ «ХПІ», Державного біотехнологічного університету та ХНУ радіоелектроніки.

На секції «Метрологія та безпека життєдіяльності» були представлені змістовні дослідження, що охоплюють актуальні питання точності вимірювань в ідентифікації систем (Микита Куроп'ятник); впливу технічного стану вимірювальних каналів на невизначеність вимірювань у складних комп'ютеризованих системах (Дана Коваль); аспекти безпеки праці, пов'язані з вологістю повітря в приміщеннях з легкозаймистими речовинами (Станіслав Дрем-

люга), та розробки методик вимірювання вологості повітря на виробничих підприємствах (Євген Осмолович). Активні дискусії сприяли обміну науковими ідеями, пошуку нових партнерств і стимулювали подальший дослідницький розвиток учасників.

На секції «Облік і оподаткування» було представлено 54 доповіді здобувачів ХНАДУ, Сумського державного університету, Луцького НТУ та ХНУ ім. В.Н. Каразіна, де ґрунтовно проаналізовано сучасні вітчизняні та зарубіжні системи обліку й оподаткування, виявлено актуальні теоретичні та практичні проблеми, розглянуто важливі аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління, питання обліково-податкової політики, внутрішнього аудиту, управлінських інформаційних систем, нормативно-правового забезпечення, науково-методичних засад розвитку обліку, оподаткування та фінансів, а також напрями трансформації облікових систем в умовах цифровізації та глобалізації, з особливим акцентом на адаптації облікових процедур до викликів воєнного стану. Активне обговорення засвідчило про значний інтерес молоді до порушених питань, що мають теоретичне і практичне значення для подальших досліджень.

Під час роботи секції «Філософія та педагогіка професійної підготовки» було представлено широке коло досліджень здобувачів ХНАДУ та інших ЗВО України (38 доповідей англійською мовою за фахом). Захід пройшов у форматі відкритого діалогу, де учасники презентували власні дослідження, зокрема щодо психологічних аспектів публічного виступу та емоційної стійкості під час війни, подолання страху невдачі, розвитку мовної культури в соцмережах, академічної доброчесності, критичного мислення, етики штучного інтелекту, боротьби з корупцією і гендерної рівності. Цікаві презентації та жваві дискусії вкотре довели, що молодь зберігає високий рівень підготовки, аналітичне мислення і здатність пропонувати нестандартні рішення актуальних соціальних та освітніх про-

BLEM, а міжнародна складова підкреслила значущість конференції як платформи для інтеграції науки в студентський соціум.

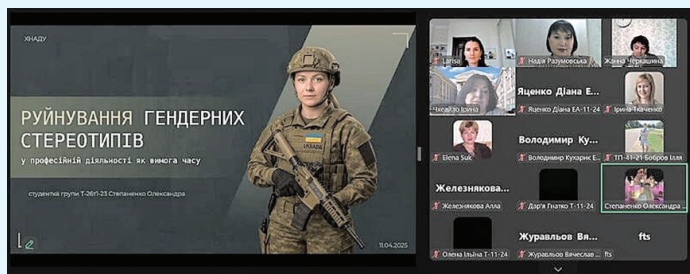
На секції «Сучасні дорожньо-будівельні матеріали та методи оцінки їх якості» було представлено 18 доповідей, серед яких дослідження: В. Вальковського щодо визначення температурних режимів приготування та ушліщення асфальтобетонних сумішей на основі в'язкості бітумного в'язучого; С. Саркісова та Ю. Веретельникової, присвячені виготовленню цементобетонних сумішей і виробів з використанням сучасних суперпластифікаторів та компонентів для покращення якості покриття; О. Брикульського з оцінювання старіння бітуму методом інфрачервоної спектроскопії, а також Д. Пилипенка щодо використання Mathcad для математичного моделювання пружних властивостей асфальтобетону.

Під час обговорення 53 доповідей секції «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» найкращими було визнано дослідження Дениса Мірошніченка «Інтеграція каталогу дорожньо-будівельної техніки для комунальних підприємств», Юлії Ревуцької «Системи моніторингу транспортного потоку на автомагістралі» та Олександра Д'якова «Вибір систем моніторингу дорожнього трафіку».

За результатами роботи секції «Іноземні мови» кращими дослідженнями у підсекції «Соціально-гуманітарні питання розвитку суспільства» визнано роботу Дарини Ковтун «Технічні інструменти для ефективного дистанційного навчання в умовах війни»; у підсекції «Новітні тенденції в галузі машинобудування, інформаційних технологій та автоматизації технологічних процесів» – Віталія Петренка «Застосування ІІІ в навчанні»; у підсекції «Актуальні проблеми філології та прикладної лінгвістики» – Олени Скубанової «Формування міжкультурної компетентності у цифровому середовищі університету».

О КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

Закінчення. Початок на с. 14

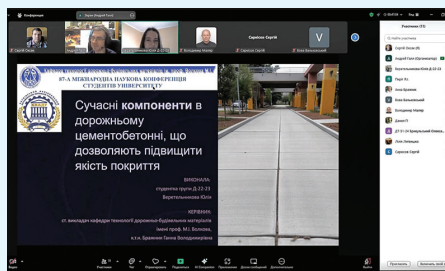
У роботі секції «Транспортні технології» взяли участь понад 60 здобувачів та викладачів (у т.ч. й колеги з Національного транспортного університету), які представили дослідження з питань оптимізації вантажних і пасажирських перевезень, модернізації логістичних процесів, управління якістю перевезень, розвитку міської мобільності та регулювання електронного документообігу на автомобільному транспорті, що наразі дуже важливі для підвищення ефективності та сталого розвитку транспортної системи України і повоєнної відбудови.

На секції «Вища математика» особливий інтерес викликала доповідь учасника з Ягеллонського університету (Польща) Максима Пташного про застосування теореми Іто для отримання рівняння Блека-Шолтса, що була визнана сучасною та професійною, наочно проілюструвавши потужність фундаментальних основ класичної математики у фінансово-економічних дослідженнях.

На засіданні секції «Комп'ютерна графіка» були представлені роботи з актуальних питань застосування програм комп'ютерного проєктування в різних галузях і дослідження шляхів розширення їх можливостей для підвищення ефективності робочих процесів.

Під час роботи секції «Будівельні і дорожні машини» 23 доповідачі порушили широке коло питань галузевого машинобудування, гідно продемонструвавши високу підготовку та розуміння обраних тем, що свідчить про їхній науковий потенціал.

Дослідження здобувачів присвячені: підвищенню довговічності кранової техніки (Софія Потапова), збільшенню вантажопідйомності завалочних кранів (Павло Соколенко), 3D-моделюванню та кінематичному аналізу екскаваторів (Ілля Сидоренко, Андрій Міліх), досвіду стажування у провідній компанії (Дмитро Бакаєв), визначенню параметрів навантажувачів (Дмитро Кузьменко, Едуард Ремез), аналізу динамічних навантажень скреперів (Богдан Мельник), удосконаленню розрахунку стійкості баштових кранів (Олексій Стріляний), дослідженню роботи скреперів на схилах (Кирило Погодін), оптимізації обладнання для прокладання інженерних мереж (Микита Демець), аналізу машин для утилізації снігу (Вадим Пикавчук), чинників довговічності бульдозерів (Вадим Азаров), продуктивності скреперів (Дмитро Рибак), впливу забруднень на гідроприводи (Вадим Буханець), моделюванню дорожніх машин

(Артем Іванов), проєктуванню навісного обладнання (Микита Куліков), розробці механізму завантаження контейнерів (Віталій Левченко), дослідженню: причепів (Сергій Ткаченко) та гідроциліндрів автогрейдера (Олександр Чудновський), аналізу: навантажувача малої вантажопідйомності (Кирило Сенченко), гідроприводів екскаватора (Станіслав Ісаєв) та мостоукладача (Максим Інютін).

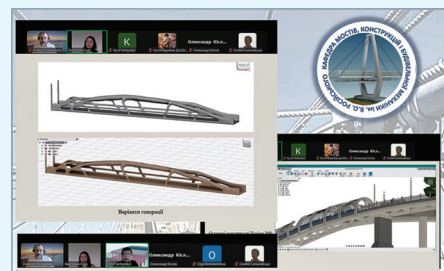
Секція «Інноваційні методи проєктних і геодезичних робіт» об'єднала здобувачів вищої освіти різних рівнів навчання спеціальності «Геодезія та землеустрій» ХНАДУ та ХНУ міського господарства ім. О.М. Бекетова, де було заслухано сім доповідей, що увійшли до збірника матеріалів конференції.

На засіданні секції «Екологія» активно обговорювалися нагальні питання оцінки стану довкілля, удосконалення моніторингу атмосферного повітря, забруднення водних об'єктів і ґрунтів, екологічного лізингу, логістики природних і вторинних ресурсів та інші важливі екологічні аспекти.

У роботі цієї секції взяли участь 78 здобувачів із ЗВО України (Харків, Полтава, Київ, Одеса, Миколаїв), а також Грузії, Німеччини, Сербії та Польщі, що підкреслює міжнародну зацікавленість екологічними проблемами.

У роботі секції «Експлуатація, сервіс, адаптація машин та обладнання» взяли участь 33 представники ЗВО України (Харків, Київ, Вінниця, Одеса) та колеги з Сілезького університету в Катовіцах (Польща), які гідно презентували наукові дослідження, продемонструвавши високий рівень теоретичної і практичної підготовки, що викликало активне обговорення, цікаві запитання та бажання подальшого розвитку наукових напрямів.

Під час роботи секції «Транспортні системи і логістика» здобувачі ХНАДУ, трьох українських та одного європейського університету представили оригінальні напрацювання з актуальних питань транспорту і логістики, що супроводжувалися активним обговоренням та обміном практичним до-

свідом. За підсумками роботи секції були відзначені кращі доповідачі: Анастасія Резник – за дослідження логістичного ринку України та Аріна Григорєвська – за роботу про сучасні напрями розвитку вантажних перевезень.

На засіданні секції «Українознавство» були представлені доповіді, що охоплювали важливі мовознавчі та історичні аспекти українознавства, пов'язані з майбутніми професіями здобувачів та актуальні у сучасних умовах. Зокрема, розглядалися питання впливу російської збройної агресії на українську лексику (Антон Чірва), способи творення сучасної транспортної термінології (Денис Линник), підстилі наукового стилю та їх жанрові особливості (Олексій Клименко), розвиток українського мистецтва як форми опору російській агресії (Катерина Дегтярьова), склад і структура термінології будівництва інженерних споруд (Марія Ложнікова), початок русифікації Харкова у другій половині XVIII ст. (Олександр Щетинін) та інші.

На засіданні секції «Фізичне виховання та спорт» було представлено 15 доповідей здобувачів ХНАДУ, Харківської державної академії фізичної культури та Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця, які обговорили сучасні проблеми фізичного виховання студентської молоді та підвищення рівня їхньої активності і гармонійного розвитку.

Щиро дякуємо всім учасникам 87-ї міжнародної студентської наукової конференції за бездоганну активність і завзяття.

Бажаємо майбутнім науковцям натхнення, професійного розвитку та омріяного миру!

Разом ми неодмінно досягнемо перемоги!

Владислава БАЙДАЛА, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених

Статтю підготовлено за відповідними матеріалами звітів кафедр та сайту ХНАДУ.

Продовження теми на стор. 16

О КОНФЕРЕНЦІЙ. ДИСПУТИ

У квітні на базі нашого університету відбулася 87-ма міжнародна студентська наукова конференція, що зіб-

рала молодих дослідників із різних регіонів України та зарубіжжя.

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

За доброю традицією цей науковий захід проведено за активної участі усіх факультетів, у тому числі й транспортних систем та підтримки кафедр і керівництва нашого вишу.

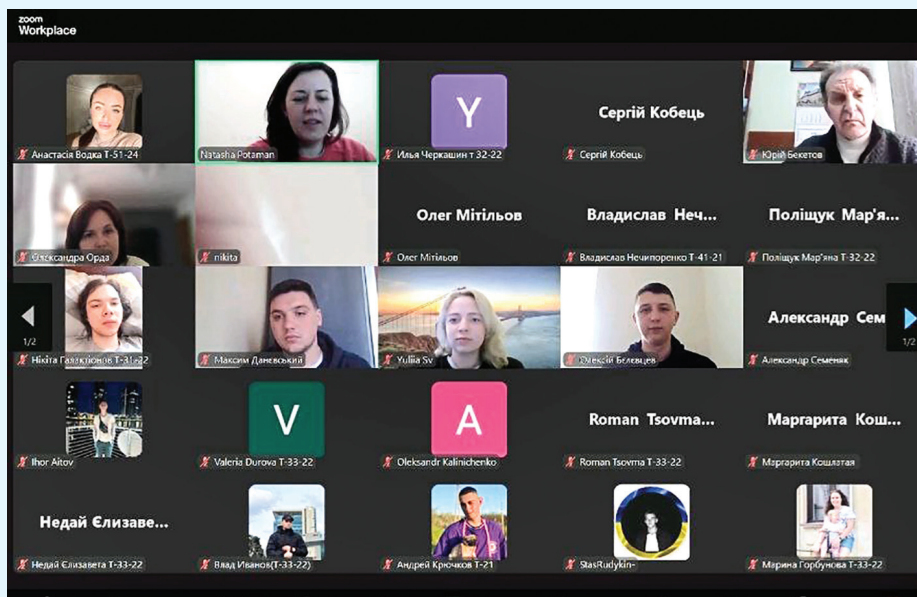
Метою конференції стало залучення студентської молоді до науково-дослідної діяльності, розвиток критичного мислення, формування наукової культури та зміцнення міжнародної співпраці у галузі транспорту, логістики і безпеки руху.

Загалом від факультету транспортних систем у конференції взяли участь 332 здобувачі, серед яких 70 представників інших закладів вищої освіти України та Європи.

На секційних засіданнях було заслухано 89 доповідей.

Під час роботи секцій відбувалося формування електронних збірників матеріалів, які буде оприлюднено на сайті ХНАДУ. Це дозволить не лише зафіксувати напрацювання здобувачів, але й поширити їх серед наукової спільноти.

Варто також відзначити високий рівень організації заходу, активну участь здобувачів і викладачів, а також підтримку наукової роботи на рівні як кафедр, так і ректорату.

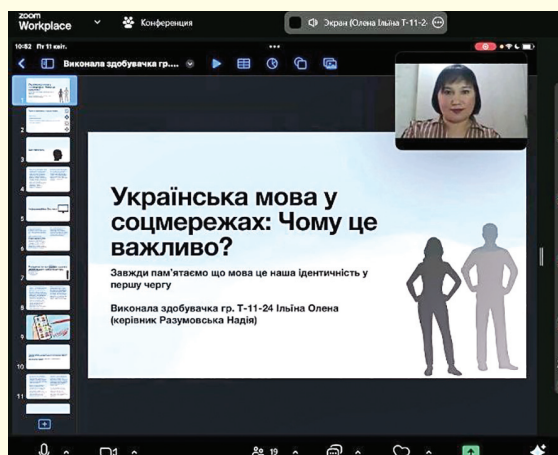

Ця студентська конференція вкотре підтвердила, що навіть в умовах непростого сьогодення молодь прагне до наукового пошуку, інновацій та міжвишівської співпраці.

Факультет транспортних систем щиро дякує всім учасникам, модерато-

рам секцій та науковим керівникам за плідну роботу і принагідно запрошує на подальші студентські наукові заходи.

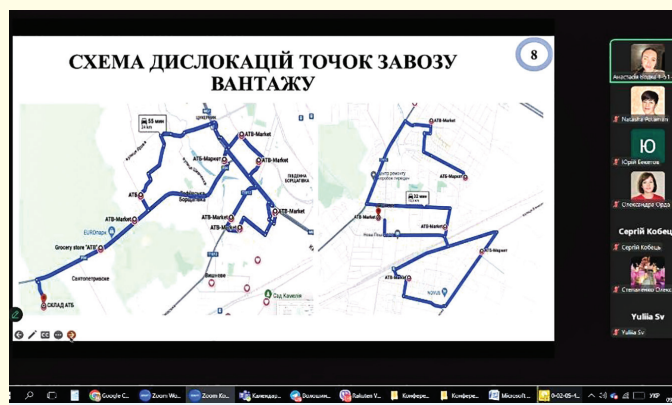
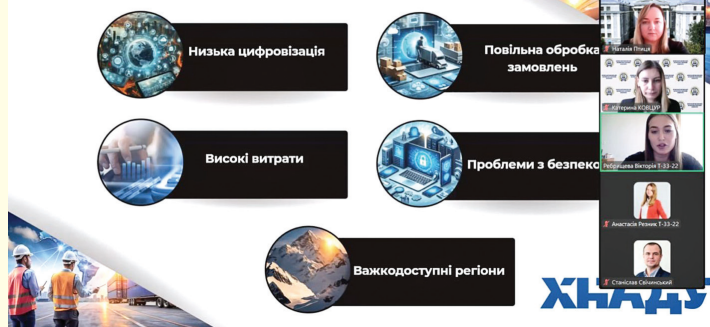
Світлана ГАДЕЦЬКА,
помічниця декана ФТС
з наукової роботи,
доцента

Професійно-спрямовані задачі: визначення, типи та методика розробки

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИКИ УКРАЇНИ

О АКАДЕМІЧНА АКТИВНІСТЬ

У нашому стрімкоплинному сьогодні, де освіта зазнає трансформацій, а молодь дедалі активніше долучається до суспільних змін і перетворень, вагоме значення має поєднання глибоких фахових знань, особистісної активності та лідерських якостей.

Саме такий приклад демонструє здобувач вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» нашого університету Іван Курило, який на початку квітня взяв активну участь у двох важливих подіях.

Пишаємося тим, що у студентських дебатах, що відбулися 10 квітня у молодіжному просторі ХАБ «Літера» нашого студентського і незламного Харкова, команда ХНАДУ, честь якої гідно відстоював Іван Курило, стала переможцем.

У цьогорічному інтелектуальному змаганні, організованому за підтримки UNICEF, взяли участь команди з провідних закладів вищої освіти нашого міста, які змагалися в мистецтві переконання, аргументації та аналітичного мислення. У фінальному раунді студентського батлу зустрілися команди Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця і ХНАДУ, за підсумками якого наші інтелектуали впевнено довели свою перевагу. Жвава дискусія, чітка структура аргументів, влучні приклади та блискуче командне взаєморозуміння стали запорукою успіху.

Перемога нашої команди – це не лише ознака високої особистої підготовки, але й результат освітнього підходу, що культивується в нашому університеті: навчати не тільки спеціальності, а й уміння викладати думку, діяти в команді та швидко адаптуватися до змін.

Інтелектуальні змагання такого формату сприяють вихованню сучасного управлінця, здатного критично мислити і формулювати позицію, а також захищати її публічно та взаємодіяти з різними цільовими аудиторіями. Це навички, які сьогодні є ключовими для професіонала, що працює у сфері менеджменту і логістики, проектного чи державного управління.

Уже наступного дня Іван Курило, як представник студентства, взяв участь у першому засіданні новоствореного Консультативно-дорадчого органу при Міністерстві освіти і науки України, що відбулося у Києві. Цю інституцію було створено з метою забезпечення постійного діалогу між МОН України та студентською спільнотою для врахування потреб і пропозицій здобувачів у процесі реформування вищої освіти.

У засіданні взяли участь заступник Міністра освіти і науки України Михайло Винницький, представники студентського самоврядування з різних регіонів України, освітні експерти, науковці та громадські діячі.

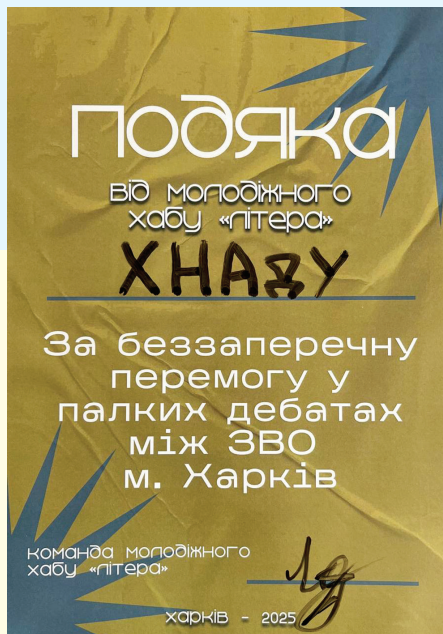
Ключовими темами зустрічі було:

- посилення інституційної спроможності органів студентського самоврядування;
- розробка нормативно-правової бази для ефективної участі студентів у процесах управління ЗВО;
- підвищення прозорості та підзвітності адміністрацій навчальних закладів;
- формування культури партнерства у системі вищої освіти.

Іван Курило виступив від імені студентського загалу ХНАДУ, наголосивши на

НОВА ГЕНЕРАЦІЯ ЛІДЕРІВ КРАЇНИ

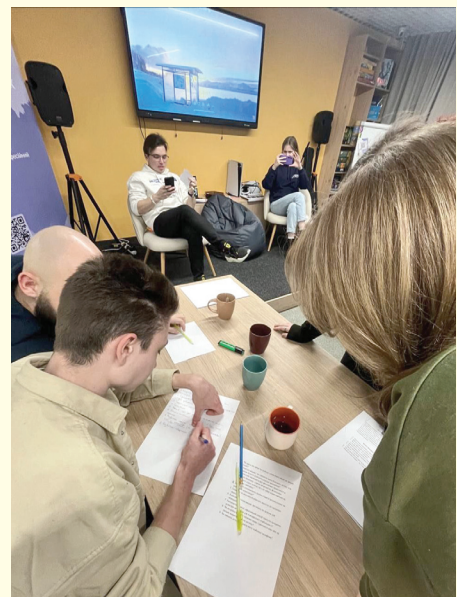

важливості залучення молоді до формування рішень, які безпосередньо стосуються якості освітнього процесу, демократизації управлінських механізмів, захисту академічних прав та інтересів здобувачів.

Дуже тішимося тим, що це не лише визнання лідерського потенціалу Івана на національному рівні, але й приклад нової ролі молоді у державотворчих процесах, коли студент є і споживачем освітніх послуг, і активним учасником формування політики, що визначає майбутнє країни.

Досягнення Івана Курила свідчать про ефективність підходу кафедри менеджменту, яка готує не просто фахівців, а майбутніх лідерів, здатних мислити стратегічно, працювати в динамічному середовищі, брати відповідальність та бути ініціаторами змін.

Такі перемоги є показовими для академічної спільноти університету, позаяк підкреслюють, що ХНАДУ успішно інтегрує здобувачів вищої освіти у ширший суспільний та управлінський контекст, створюючи умови для реалізації молоді

в науці та професійній діяльності, а також у громадському і культурному житті країни.

Оксана КРИВОРУЧКО,
завідувачка кафедри менеджменту,
професорка

О МАЙБУТТЯ

Студент – це не лише гідне звання, але й справжнє покликання. Коріння цього слова від «study» – навчатися. Коли ми закінчуємо школу, то ілюзорно уявляємо свій шлях до омріяного фаху. Однак, поринаючи в університетську атмосферу, чітко усвідомлюємо – навчасмося для того, щоб стати сучасними фахівцями.

Студент – це універсальний солдат. Юнацький максималізм поєднується з силою духу. Упередженість і насага бадьорять навіть тоді, коли немає жодної хвилини на перепочинок. Незважаючи на події, що зараз відбуваються у нашій країні, ми маємо змогу сумлінно навчатися й торувати свій шлях. Звичайно, під час повномасштабного вторгнення навчання набуло новий вектор – сьогодні це передусім можливість здобути знання для відновлення країни, адже зараз будь-яка професія дуже важлива.

НАТХНЕННА СВОЇМ МІСТОМ

У чому ж моя сила? Чому я залишаюся стійкою і не здаюся? Як зберігаю твердість духу й сміливість планувати? Відповідь очевидна – я харків'янка!

Харків – це місто, котре не здається! Харків і харків'яни витримували без світла упродовж довгих тижнів, вистояли під вибухами та перебороли страх. У момент, коли, на перший погляд, треба було тікати, харків'яни не просто залишилися, а – згуртувалися. Містянам довелося «заритися» під землю, а метрополітен став другою домівкою навіть для тварин – і ніхто не розгубився.

Нині саме через стійкість місто відкриває підземні школи і відновлює пошкоджені будинки, висаджує квіти і ремонтує дороги. Незламність Харкова – це передусім наші герої – Збройні Сили України, які не відступили, навіть коли ворог зайшов у місто; це вчителі, які продовжують навчати дітей навіть під землею; це лікарі, які рятують життя, попри власну загрозу; це енергетики, які повертають світло в домівки; це рятівники, які розбирають завали, не чекаючи на слова подяки; це працівники комунальних підприємств, які під час обстрілів дбають про чистоту нашого міста; це будівельники, які відновлюють наше місто після атак; це волонтери, машиністи й інженери – це усі ми! Ніхто не чекає, що стане легше. Об'єднавшись, ми робимо сильнішим і наше місто й нашу країну, і стаємо стійкішими, надихаючи одне одного, адже саме українці творять цю стійкість.

Я маю загартований характер і сміливі мрії. Поки що все йде за планом: стала студенткою, тепер здобуваю обраний фах, чітко розуміючи, що реалії сьогодення змінили багато галузей. Зокрема, у разі планування будівництва гіпермаркету варто заздалегідь урахувати мінімум три поверхи вниз і приміщення для генератора. Якщо передбачено проєкт школи – то вона має бути або підземною, або мати укриття.

Наразі я навчаюся в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті лише на першому курсі, однак уже мрію про те, як буду роздівлятися проєкти та креслення нових станцій метро, як проєктуватиму тунелі для потягів, службові приміщення і вентиляційні системи, адже метрополітен може стати прихистком для багатьох людей. І тут необхідно прорахувати все: повітря і доступ до води, каналізаційні системи і тунельні переходи, освітлення та ще багато чого іншого. Для цього я й здобуваю вищу освіту завзято і натхненно.

Кожен студент навчається для того, щоб опанувати обрану професію, удосконалюватися самому і запропонувати своїй країні нові ідеї та підходи, щоб здатні змінити світ на краще. Напрацьований досвід і вища освіта, інтернет і сучасні технології, а також бажання і насага відкривають для будь-якої молоді людини двері в майбутнє. Хіба це не звучить піднесено?!

Марія ЛОЖНИКОВА, гр. ДМ-11-24

МОЯ ІСТОРІЯ

Значну частину свого життя я жила здебільшого малюванням: дев'ять років навчання в художній школі, постійні конкурси та пошук себе і власного стилю. Через постійне напруження переймалася за своє професійне майбутнє.

Подружки радили мені стати професійним дизайнером і раз у раз повторювали: «Маріє, ти навіть не уявляєш, як це цікаво і прибутково!» І я дійсно не уявляла. Ця професія здавалася мені нестабільною та незрозумілою. За два місяці до повномасштабного вторгнення 2022 року я відчула відразу до справи, якій присвячувала всю себе.

Розгубленість і тривога все частіше з'являлися напередодні іспитів. Через це проходили всі абітурієнти, однак я боялася не низьких балів, страшно було від невизначеності щодо фаху, від байдужості до ситуації. Навіть після складання національного мультипредметного тесту нічого не прояснилося. У голові крутилися ті ж запитання: чому далі присвячувати себе? яким шляхом прямувати. Дивлячись на своїх однокласників, які мріяли стати психологами або програмістами, я ніяк не могла визначитися.

Завдяки мамі я не склала руки: дуже не хотілося її засмучувати, тому продовжувала пошук. Після старту прийому заявок на вступ я просто сиділа і дивилася на екран комп'ютера, гортаючи списки університетів. Усі рекламні постери та відео від закладів вищої освіти здавалися абсурдними. Якось під час розмови з бабусею я обмовилася про цю проблему. І вона порадила Харківський національний автомобільно-дорожній університет, адже колись сама там навчалася. Саме тоді в моїх очах щось загорілося. Цей спалах був слабким і зовсім невпевненим, але він був.

Щемливим і теплим спогадом з дитинства вирунули наші з татом поїздки на тракторі, захопиви інсталляції важкої будівельної техніки, що магічно на мене впливала. А баштовий кран тоді взагалі був для мене чимось нереальним. Досі пам'ятаю цю картинку.

Нарешті було вирішено – спеціальність «Будівництво та цивільна інженерія: мости і тунелі». Цей вибір було зроблено за п'ятнадцять хвилин, він був максимально імпульсивним, однак я точно відчувала – це те, чого я хочу. Тепер можна було вдихнути на повні груди.

Нарешті! Нарешті я серед однодумців і можу впевнено заявити, що зробила правильний вибір!

НАШІ ВІТАННЯ

16 квітня в Харкові у безпечному приміщенні відбулося нагородження переможців і лауреатів Всеукраїнського конкурсу учнівських та студентських робіт «Я – журналіст!», де зібралось понад п'ятдесят осіб, серед яких конкурсанти та їхні наставники, а також батьки і друзі.

Організатор конкурсу – засновник Школи універсального журналіста, секретар Національної спілки журналістів України Віталій Голубев приїхав із Рівного, щоб привітати талановиту молодь Харківщини, адже з нашого регіону надійшло найбільше конкурсних робіт (101 із 1007).

Офіційна церемонія швидко перетворилася на теплу й затишну зустріч близьких по духу людей. У конкурсних роботах учасники розповіли про те, що їх надихає, і про тих, хто дає їм сили й допомагає триматися в непростий для країни час. А в есе «Моя історія» поділилися тим, як повномасштабне вторгнення змінило їхнє життя.

Серед лауреатів конкурсу і першокурсника нашого університету Марія Ложнікова (гр. ДМ-11-24), яка розповіла про рідне місто-герой Харків і своє майбутнє в ньому.

На заході також були присутні герої деяких творчих робіт: військові, лікарі й аграрії, які розповіли про себе і про складні виклики, що принесла війна, висловивши щире захоплення нашою талановитою молоддю.

Щиро дякуємо організаторам конкурсу за живе спілкування, яке подарувало присутнім позитивні емоції, а також надихнуло на подальші творчі звернення з любов'ю до України і вірою в її сильний і незламний народ!

Лілія УДОВІЧЕНКО,
ст. викл. кафедри українознавства, наук. кер. лауреатки

О ПОЕТИЧНІ РОЗДУМИ

УСЕ МОЄ,
ЩО ЗВЕТЬСЯ УКРАЇНА

Буває, часом сплуну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, —
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Ліна КОСТЕНКО

ЩАСЛИВИЙ ТОЙ,
ХТО МАЄ БОЖУ ЛАСКУ

Щасливий той, хто має Божу ласку,
Блаженний той, хто бачить віщі сни.
Я бачив сон — пекла Вкраїна паску,
Священний хліб пекла серед війни.

Одягнена у свіжу вишиванку,
Сховавши під хустинку свину,
Замішувала жінка тісто зранку
Під тиху пісню — довгу і сумну.

І сипалося борошно у діжку,
І молоко лилося, і вода,
Вершкове масло, цукор, \
дріжджів трішки,
Щоб сходилла опара молода.

Але була та паска особлива,
Бо час жорстокий корективи вніс —
В ній кров була, немов гірка олива,
І попіл згарищ, і розпука сліз.

Усе перемішалось в тому тісті —
Біда і відчай, думи і жалі,
Усе, що затаїлось в кожному місті,
І що завмерло в кожному селі.

Все, що пекло, гнітило і бісило,
Весь біль образ й приниження сторіч —
Все Україна в тісті замісила
І, без вагань, поставила у піч...

Гриміло небо. Деренчали дрони.
Сирени завивали віддалі...
Мовчали важко Великодні дзвони,
І повнилась надією земля.

Анатолій МАТВІЙЧУК

ХРЕСТАМИ ПОВНИТЬСЯ
ЗЕМЛЯ

Хрестами повниться земля,
Вони все ранять її тіло,
Весна — цвітуть ліси й поля,
І жити так усім хотілось.

Ворог цю весну розстріляв,
Останній раз обнявши землю,
Герой на груді її впав,
Як матері в надії цемній.

А небо плакало згори,
Втирало сонце гіркі слюзи,
Сумні схилились явори,
Гриміли десь весняні грози...

Це горе стиснувши в кулак
Стояли мовчки побратими:
«Ми помстимось за тебе, брат»,
Ридала лиш кохана з сином...

Цвіла розстріляна весна,
Вбивають підло і ганебно,
Хай буде проклята війна!
Душа із Янголами в небо...

Галина ГРИЦИНА

МОЯ УКРАЇНА
ЗАБУЛА СМІЯТИСЬ

Моя Україна забула
Сміятись. Вона гомонить.
Моя Україна не вицхала
Од прагнення жити.
Моя Україна не знає
Веселих світань.
Моя Україна палає
У мить догорянь.
Моя Україна тривожиться,
Бунтує, буя.

На чорнім рабованім торжисці
Вкраїна моя.
Її догоряє майбутнє
І тужить, ридас,
І в передвечірній сутіні
Лиш руки ламає.
І дивиться в небо — о, де вони
Надії і голуби?
Лиш демони, демони, демони
Старої ганьби.
Злітаються — ніби на здобич,
Злітаються спроквола
На роздоріжжя розтоптані,
Розп'яті край села.

Василь СТУС

А ВІТЕР ВЕСНУ КОЛИХАЄ

А вітер вЕсну колихає
На хвилях шУмної трави.
Бере в обійми, пригортає,
Чекає озвінкої грози.

І холодно стає навкОло,
І падає додолу цвіт.
Та все кружляє вітер в полі,
І у садках лишає слід.

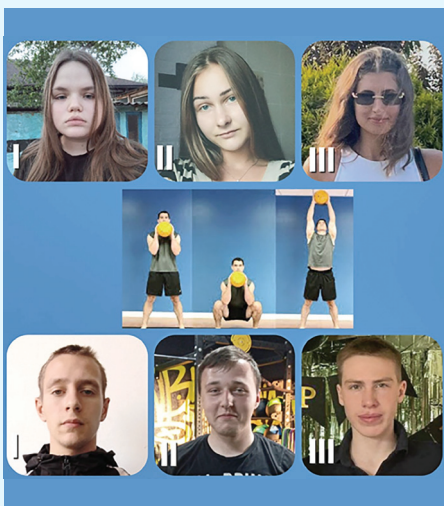
Шепочуть молоді дерева,
Старі із вітром гомонять.
До нього віти простягають,
Гуляку цього ж не впіймать.

І нахилилось наче небо
У світанковий тихий час.
Чекає сонця, бо вже треба:
Весна гуляє без прикрас.

Їй сумно, важко і печально
В полоні вітровому жити.
Та вітер ввечері стихає,
Лиш дощик десь ще моросить.

Ніна КУДИН

О СПОРТИВНІ НОВИНИ

СПАРТАКІАДА
УНІВЕРСИТЕТУ

У квітні в дистанційному форматі відбулася Спартакіада університету з функціонального фітнесу «Трастери», де взяли участь 212 здобувачів вищої освіти.

Суддівська команда у складі викладачів кафедри фізичного виховання та спорту визначили переможців змагань.

У командному заліку перше місце виборов МФ (61 бал), друге – ФТС (54 бали), третє – ДБФ (46 балів), четверте – ФУБ (38 балів) і п'яте місце здобув АФ (34 бали).

В особистій першості серед дівчат перше місце посіла Олена Самойлова (гр. М-13-24, 79 разів), друге – Дар'я Гнатко (гр. Т-11-24, 53 рази) і третє місце виборола Анастасія Лихолет (гр. Т-23-23, 50 разів).

В особистій першості серед юнаків перше місце здобув В'ячеслав Журавльов (гр. АПМ-21-23, 82 рази), друге – Дмитро Губар (гр. М-16т1-24, 81 раз) і третє місце посів Артем Рильцев (гр. Д-12-24, 79 разів).

Бажаємо переможцям Спартакіади університету з функціонального фітнесу та всім учасникам нових здобутків у підкоренні спортивного олімпу!

Газета «Авtodorozhник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж – Сайт

Зам. № 29/25-В від 14.04.2025 р.

Головний редактор О.Д. Васильківська

Коректура Л.А. Пустовойтовой

Комп'ютерна верстка О.Г. Безродного

гр. Мальви при дорозі

Коли мене питають,
з якої я країни,
Яке в мене коріння,
і де Земля моя,
Я з гордістю скажу,
що родом з України,
Найкращої у світі,
це точно знаю я.
Я - саме з України,
що буде процвітати,
З тієї, що ніколи
на землю не впаде.
З країни, яка вміє
лише перемагати,
Такої більш країни
не знайдете ніде!

© Криничанська Світлана

ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНІ
БАГАТОБОРСТВА

У квітні в Києві відбувся чемпіонат України з багатоборств, присвячений пам'яті снайпера II категорії взводу розвідки 12-ї окремої бригади спеціального призначення «АЗОВ» Ігоря Восводіна.

Турнір став не лише спортивною подією, але й вшануванням пам'яті героя, який віддав своє життя за свободу України.

У змаганнях зі стрільби та всестильового бою взяли участь понад 500 спортсменів із 15 областей України різних вікових категорій.

За підсумками змагань збірна команда Харківської області, до складу якої увійшли спортсмени федерації, виборола 23 золотих, 22 срібних та 17 бронзових медалей, посівши перше загальнокомандне місце.

Тішимося тим, що здобувач вищої освіти нашого університету Данило Крикунов (гр. Д-41-21) на цих змаганнях виборов перше місце з дисципліни «Бойове двоборство», увійшовши до складу збірної України, яка представить нашу державу на чемпіонаті світу з військово-спортивних багатоборств.

Вітаємо Данила з успішним виступом і щиро бажаємо йому нових звершень та перемог на спортивній арені!

СК «Авtodorozhник»

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.